RESOLUTIE (EU) 2021/1615 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 29 april 2021

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Europees Grens- en kustwachtagentschap voor het begrotingsjaar 2019

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Europees Grens- en kustwachtagentschap voor het begrotingsjaar 2019,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het advies van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0081/2021),

A. overwegende dat de definitieve begroting van het Europees Grens- en kustwachtagentschap (hierna "het Agentschap") voor het begrotingsjaar 2019 volgens de staat van ontvangsten en uitgaven 330 107 000 EUR bedroeg ([1]), een toename van 14,36 % ten opzichte van 2018; overwegende dat de begroting van het Agentschap voornamelijk afkomstig is uit de begroting van de Unie;

B. overwegende dat overeenkomstig artikel 80, lid 1, van Verordening (EU) 2019/1896 ([2]) de Europese grens- en kustwacht bij het uitoefenen van zijn taken op grond van die verordening de bescherming van de grondrechten moet waarborgen in overeenstemming met het recht van de Unie, met name het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het "Handvest") en het relevante internationale recht, waaronder het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 1951 en het bijbehorende protocol van 1967, het Verdrag inzake de rechten van het kind en de verplichtingen inzake de toegang tot internationale bescherming, in het bijzonder het beginsel van non-refoulement; overwegende dat Verordening (EU) 2019/1896 niet alleen voorziet in nieuwe middelen voor het Agentschap op het gebied van de grondrechten, maar ook in een nieuw omvattend intern onafhankelijk mechanisme om te controleren of de operationele activiteiten van het Agentschap in overeenstemming zijn met de grondrechten; overwegende dat dit mechanisme gebaseerd is op de versterkte rol en de onafhankelijkheid van de grondrechtenfunctionaris van het Agentschap die verslag uitbrengt aan de raad van bestuur, maar ook een gedelegeerd tot aanstelling bevoegd gezag wordt voor zijn of haar eigen personeel;

C. overwegende dat de grondrechtenfunctionaris overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1896 moet worden bijgestaan door een plaatsvervangend grondrechtenfunctionaris en door minstens 40 toezichthouders voor de grondrechten onder hiërarchisch toezicht van de grondrechtenfunctionaris, en dat zij moeten dienen als de "ogen en oren" ter plaatse van de grondrechtenfunctionaris;

D. overwegende dat in de routekaart voor de tenuitvoerlegging van het Europees grens- en kustwachtagentschap 2.0 die het Agentschap en de Commissie in juli 2019 hebben opgesteld, werd benadrukt dat het relevante kader voor het toezicht op de grondrechten moet stroken met de letter en de geest van Verordening (EU) 2019/1896, in het bijzonder met betrekking tot de aanwerving van 40 toezichthouders voor de grondrechten tegen uiterlijk 5 december 2020;

E. overwegende dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van het Agentschap voor het begrotingsjaar 2019 (hierna "het verslag van de Rekenkamer") verklaart redelijke zekerheid te hebben gekregen dat de jaarrekening van het Agentschap betrouwbaar is en de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn; overwegende dat de Rekenkamer onlangs een audit heeft geopend om na te gaan of het Agentschap tot dusver doeltreffende steun heeft verleend aan de lidstaten bij de tenuitvoerlegging van het Europees geïntegreerd grensbeheer, en dat deze audit in 2021 zal worden afgerond;

([1]) PB C 143 van 30.4.2020, blz. 6

([2]) Verordening (EU) 2019/1896 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2019 betreffende de Europese grens- en kustwacht en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1052/2013 en Verordening (EU) 2016/1624 (PB L 295 van 14.11.2019, blz. 1).

F. overwegende dat de Europese Ombudsman een onderzoek heeft geopend (CASEOI/5/2020/MHZ) om na te gaan hoe het Agentschap omgaat met vermeende schendingen van de grondrechten, en met name een beoordeling uit te voeren van de doeltreffendheid en transparantie van het klachtenmechanisme van het Agentschap voor degenen die van mening zijn dat hun rechten zijn geschonden tijdens grensoperaties van het Agentschap, alsook van de rol en onafhankelijkheid van de grondrechtenfunctionaris van het Agentschap;

G. overwegende dat het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) een onderzoek heeft geopend naar aanleiding van beschuldigingen van intimidatie, wangedrag en uitzettingen van migranten door het Agentschap;

H. overwegende dat het Agentschap sinds december 2019 een nieuw mandaat uitvoert met een belangrijke en essentiële uitbreiding op het gebied van dienstreizen en personeel, waarvoor een toereikende begroting vereist is;

Financieel en begrotingsbeheer

1. merkt met tevredenheid op dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht gedurende het begrotingsjaar 2019 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage van de begroting van 99,84 %, hetgeen neerkomt op een stijging van 1,46 % ten opzichte van 2018; stelt met bezorgdheid vast dat het uitvoeringspercentage voor de betalingskredieten 69,13 % bedroeg, wat overeenkomt met een daling met 0,56 % ten opzichte van 2018;

2. neemt kennis van de opmerking in het verslag van de Rekenkamer dat de financieringsovereenkomsten van het Agentschap met samenwerkende landen voor operationele activiteiten in 2019 55 % van de begroting van het Agentschap bedroegen; merkt op dat het Agentschap stappen heeft ondernomen om de verificaties vooraf te verbeteren en in 2019 opnieuw verificaties achteraf van vergoedingen heeft ingevoerd; spreekt zijn bezorgdheid erover uit dat de Rekenkamer erop wijst dat de vergoeding van uitgaven in verband met apparatuur nog steeds gebaseerd is op de daadwerkelijke kosten en betreurt ten zeerste dat het project om over te gaan op vergoeding op basis van eenheidskosten nog steeds niet afgerond is; benadrukt dat de procedure niet is afgerond, ondanks het feit dat dit een terugkerende situatie was die in de vorige kwijtingsprocedure aan de orde was gesteld; verneemt met grote bezorgdheid uit het verslag van de Rekenkamer dat samenwerkende landen hun kostendeclaraties niet altijd onderbouwden met facturen of met andere bewijsstukken om de feitelijke kosten, gemaakt voor de uitvoering van acties, naar behoren te motiveren en dat de levering van bewijsstukken vertraagd was; tegelijkertijd wordt in het verslag van de Rekenkamer benadrukt dat de samenwerkende landen verplicht zijn tijdig en nauwkeurig bewijsmateriaal in te dienen bij de kostendeclaraties; concludeert uit het antwoord van het Agentschap dat het Agentschap tijdens de controle achteraf de in twijfel getrokken uitgaven heeft geverifieerd aan de hand van bankafschriften en dat de begunstigde ervan in kennis is gesteld dat pro-formafacturen niet meer als bewijsstukken zullen worden geaccepteerd, ook al voldoen dergelijke facturen aan het toepasselijke nationale regelgevingskader; daarnaast vonden vertragingen plaats bij het leveren van bewijsstukken in verband met de invoering van een vereenvoudigde subsidieregeling voor de inzet van functionarissen, waardoor de procedure voor definitieve betaling in 2019 sterk is verlengd om een goed financieel beheer te waarborgen; is uiterst ontevreden over het gebrek aan inzet bij de leiding van het Agentschap om deze situatie aan te pakken; verzoekt het Agentschap alle resterende vergoedingen voor kostendeclaraties die niet door facturen worden gestaafd, stop te zetten; dringt er bij het Agentschap op aan de overgang naar vergoedingen op basis van eenheidskosten onmiddellijk af te ronden en alle beginselen van goed financieel beheer volledig toe te passen;

3. betreurt het feit dat het Agentschap, volgens het verslag van de Rekenkamer, de contractuele regelingen voor herstelwerkzaamheden aan de gebouwen van het Agentschap in een laat stadium van het project heeft gewijzigd en de mogelijkheid heeft ingevoerd om voorfinanciering te verstrekken voor werkzaamheden die nog moesten worden voltooid, hoewel aanvankelijk de betalingen pas zouden worden verricht na aanvaarding van de werkzaamheden; wijst er met grote bezorgdheid op dat, als gevolg daarvan, het Agentschap een belangrijk controle-element kwijtraakte en het gebruik van de middelen geen weergave was van de werkelijke voortgang van de werkzaamheden; verneemt uit het antwoord van het Agentschap dat de voorfinanciering een oplossing was die het mogelijk maakte de verbouwing van het gebouw voort te zetten en dat het Agentschap controle behield omdat de voorfinanciering werd uitgekeerd aan de verhuurder, die geen betaling aan de aannemer kon doen voordat een deel van de afgeronde werkzaamheden zou zijn geaccepteerd door het Agentschap en eventueel ongebruikte middelen door de verhuurden terugbetaald zouden zijn aan het Agentschap, hetgeen contractueel was vastgelegd; verzoekt het Agentschap zijn mechanismen met betrekking tot dergelijke betalingen te herzien en toe te zien op de naleving van de beginselen van goed financieel beheer;

4. acht de uitleg van het Agentschap bijzonder zwak, gezien de informatie over een mogelijke fraudezaak met Poolse IT-software waarbij een soortgelijke werkwijze werd toegepast;

5. wijst op recente berichten in de media over dure jaarlijkse evenementen, waarvan de kosten in 2019 bijna een half miljoen euro bedroegen; herinnert eraan dat het Agentschap wordt gefinancierd met geld van de belastingbetalers van de Unie; is in dit verband ingenomen met het besluit van het Agentschap om een einde te maken aan het dure jaarlijkse evenement; verzoekt het Agentschap voorzichtiger te zijn bij de uitvoering van de begroting wat betreft de organisatie van evenementen;

Prestaties

6. merkt op dat het Agentschap gebruik maakt van bepaalde maatregelen als "key performance indicators" (KPI's) om de toegevoegde waarde van zijn activiteiten te beoordelen, en tevens andere maatregelen om zijn begrotingsbeheer te verbeteren, zoals online klanttevredenheidsenquêtes, evaluatie van betalingsachterstanden en het vacaturepercentage; verzoekt het Agentschap te verduidelijken waarom "weigering van toegang" deel uitmaakt van de KPI's;

7. benadrukt de essentiële rol die het Agentschap speelt als hoeksteen van de inspanningen van de Unie om de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht te waarborgen en om het vrije verkeer zonder controles aan de binnengrenzen te garanderen; onderstreept dat het Agentschap, door hulpbronnen en middelen op het niveau van de Unie op het gebied van migratiebeleid samen te brengen, het belangrijkste instrument van solidariteit in de Unie op dat gebied is;

8. wijst erop dat Verordening (EU) 2019/1896 op 13 november 2019 is vastgesteld en op 4 december 2019 in werking is getreden, met uitbreiding van het mandaat en de middelen, waaronder de oprichting van het permanent korps met uitvoerende bevoegdheden; merkt op dat het Agentschap ingrijpende interne herstructureringen heeft moeten doorvoeren en voor de uitdaging stond nieuwe taken te ontwikkelen om aan de bepalingen van het nieuwe mandaat te voldoen; merkt op dat het Agentschap werd geconfronteerd met een onvoorziene daling van het aantal in dienst te nemen administrateurs in 2020, hetgeen heeft geleid tot aanpassingen in de personeelsformatie van het Agentschap; is bezorgd over de duur van de lopende discussie tussen het Agentschap en de Commissie over deze aanpassingen; verzoekt de Commissie en het Agentschap snel een adequate oplossing te vinden om te zorgen voor een correcte en tijdige uitvoering van het nieuwe mandaat van het Agentschap;

9. wijst erop dat de lange planningscyclus voor de goedkeuring van het enkelvoudig programmeringsdocument problemen veroorzaakt voor het Agentschap, dat moet werken in een veranderlijke omgeving;

10. merkt op dat de eerste technische en operationele strategie voor het Europees geïntegreerd grensbeheer in maart 2019 is goedgekeurd;

11. wijst erop dat het Agentschap het voortouw heeft genomen bij het initiatief voor een gezamenlijk liaisonbureau in Brussel voor agentschappen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken, om een doeltreffend gebruik van middelen mogelijk te maken, faciliteiten en diensten te delen en netwerken te bevorderen; neemt er voorts nota van dat de laatste hand wordt gelegd aan een administratieve regeling met eisen betreffende de gemeenschappelijke kantoorruimte en de samenwerkingsvoorwaarden tussen de partners, en dat de volgende stappen, die voor de periode 2020-2021 zijn gepland, de aankoop, de inrichting en de uiteindelijke verhuizing naar het nieuwe gebouw zullen zijn;

12. is ernstig bezorgd over de bevindingen van de Rekenkamer van het voorgaande jaar dat, hoewel het Agentschap in 2014 naar zijn huidige kantoor is verhuisd, het nog steeds niet beschikt over een alomvattend bedrijfscontinuïteitsplan dat door de raad van bestuur is goedgekeurd; maakt uit het antwoord van het Agentschap op dat er een voorlopig beleid inzake bedrijfscontinuïteit en een bedrijfscontinuïteitsplan worden ontwikkeld en dat de vaststelling van het bedrijfscontinuïteitsplan is voorzien voor 2020; verzoekt het Agentschap aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de vaststellings- en uitvoeringsfasen van het bedrijfscontinuïteitsplan;

13. merkt op dat het Agentschap overeenkomstig artikel 80, lid 1, van Verordening (EU) 2019/1896, met de bijdrage en onder voorbehoud van goedkeuring door de grondrechtenfunctionaris, een grondrechtenstrategie en -actieplan moet opstellen, uitvoeren en verder ontwikkelen, met inbegrip van een doeltreffend mechanisme voor toezicht op de eerbiediging van de grondrechten bij alle activiteiten van het Agentschap; merkt op dat het actieplan dient om de strategie ten uitvoer te leggen door te zorgen voor praktische waarborgen op het gebied van de grondrechten die als leidraad dienen voor de uitvoering van de operationele activiteiten van het Agentschap; betreurt dat dit actieplan nog niet is goedgekeurd;

14. betreurt het feit dat de grondrechtenfunctionaris, ondanks herhaalde verzoeken van het Parlement en een aanzienlijke verruiming van het totale personeelsbestand van het Agentschap, nog steeds niet over voldoende personeel beschikt en daardoor duidelijk moeite heeft om de toebedeelde taken naar behoren uit te voeren; dringt er bij het Agentschap op aan zijn grondrechtenfunctionaris voldoende middelen en personeel ter beschikking te stellen, met name voor de verdere ontwikkeling en tenuitvoerlegging van de strategie voor toezicht op en het waarborgen van de bescherming van de grondrechten; herinnert eraan dat het belangrijk is dat het Agentschap zich houdt aan het Statuut van de ambtenaren van de Europese Unie en de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Unie, vastgesteld in Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad ([3]); roept het Agentschap op een regulier mechanisme tot stand te brengen aan de hand waarvan het aan de leden van het Europees Parlement verslag uitbrengt over lopende operaties, met inbegrip van ernstige incidenten en andere meldingen in verband met geweld en niet-naleving van de grondrechten aan de buitengrenzen;

15. benadrukt dat het belangrijk is het Agentschap verder te digitaliseren wat interne activiteiten en managementprocedures betreft; benadrukt dat het Agentschap wat dit aspect betreft proactief moet blijven, teneinde een digitale kloof tussen de agentschappen tot elke prijs te vermijden; wijst er evenwel op dat alle noodzakelijke beveiligingsmaatregelen moeten worden getroffen om risico's voor de onlineveiligheid van de verwerkte informatie te vermijden;

16. maakt uit het antwoord van het Agentschap op dat er een intern team voor ICT-beveiliging en cyberbeveiliging is opgericht; moedigt het Agentschap aan zijn actieplan inzake cyberbeveiliging 2020-25 onverwijld af te ronden; verzoekt de Commissie het Agentschap te ondersteunen bij het vinden van oplossingen om de digitalisering van het Agentschap te bevorderen;

17. is ingenomen met de instelling van een documentenregister, maar is van mening dat het huidige register niet voldoet aan de wettelijke vereisten van Verordening (EG) nr. 1049/2001 ([4]), aangezien alle documenten die het Agentschap opstelt of in zijn bezit heeft, in het register zouden moeten worden opgenomen; erkent dat het Agentschap, overeenkomstig artikel 4 van die verordening, de toegang tot documenten moet weigeren indien dit in het openbaar belang is op het gebied van openbare veiligheid, defensie en militaire aangelegenheden, de internationale betrekkingen of het financiële, monetaire of economische beleid van de Unie of van een lidstaat; herhaalt zijn verzoek aan het Agentschap om met betrekking tot al zijn activiteiten volledige transparantie te waarborgen; verzoekt met name het Agentschap om, gelet op de naar verwachting verdere aanzienlijke algemene toename van de begroting van het Agentschap in de komende jaren en zijn uitgebreide verantwoordelijkheden, meer gedetailleerde informatie te verstrekken over de uitvoering van zijn begroting voor operationele activiteiten, waarbij per hoofdstuk een precies overzicht wordt gegeven van de onder de verschillende artikelen en onderdelen gefinancierde activiteiten; betreurt dat de Rekenkamer in haar verslag alleen de wettigheid en de regelmatigheid van de uitgaven van het Agentschap beoordeelt; verzoekt de Rekenkamer om, gezien de omvang en reikwijdte van de begroting van het Agentschap, in de toekomst de prestaties van het Agentschap te onderwerpen aan een meer kwalitatieve evaluatie, op basis waarvan de autoriteit die de kwijting verleent, beter kan beoordelen hoe de begroting van het Agentschap wordt besteed;

Personeelsbeleid

18. betreurt dat de personeelsformatie op 31 december 2019 voor slechts 75,83 % ingevuld was, aangezien 367 tijdelijke functionarissen waren aangesteld van de 484 tijdelijke functionarissen die in het kader van de begroting van de Unie waren toegestaan (tegenover 418 toegestane posten in 2018); stelt vast dat in 2019 verder nog 214 arbeidscontractanten en 168 gedetacheerde nationale deskundigen voor het Agentschap werkten;

19. neemt nota van de lopende procedure van aanwerving van de grondrechtenfunctionaris, de plaatsvervangend grondrechtenfunctionaris en de toezichthouders voor de grondrechten; wijst erop dat het Agentschap en het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten in 2019 nauw hebben samengewerkt bij de vaststelling van de specifieke selectiecriteria voor de aanwerving van de grondrechtenfunctionaris en 40 toezichthouders voor de grondrechten; betreurt evenwel de vertragingen in de aanwervingsprocedures; herinnert eraan dat het Agentschap krachtens Verordening (EU) 2019/1896 verplicht was uiterlijk op 5 december 2020 ten minste 40 toezichthouders voor de grondrechten te hebben aangeworven; merkt op dat de eerste groep toezichthouders voor de grondrechten naar verwachting in maart 2021 zal worden aangeworven; merkt op dat het takenpakket van de grondrechtenfunctionaris is uitgebreid met Verordening (EU) 2019/1896 en dat de functie derhalve moest worden gedefinieerd als een middenkaderfunctie waarvoor een specifieke selectieprocedure vereist is; merkt op dat deze organisatorische en personeelswijzigingen hebben geleid tot onduidelijkheden met betrekking tot juridische implicaties en de uitvoering; roept het Agentschap op de aanpak van de grondrechten prioriteit te geven; dringt er daarom op aan dat het Agentschap zonder onnodige vertraging de 40 toezichthouders voor de grondrechten aanwerft op het passende AD-niveau, zoals vereist op grond van artikel 110, lid 6, van Verordening (EU) 2019/1896, en ervoor zorgt dat deze toezichthouders in de toekomst over de nodige bekwaamheid beschikken om hun taken onafhankelijk uit te voeren;

([3]) PB L 56 van 4.3.1968, blz. 1.
([4]) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43).

20. is bezorgd over het onevenwicht tussen mannen en vrouwen dat voor 2019 is gerapporteerd in het Agentschap, met name op het niveau van de raad van bestuur (die uit 48 mannen en 8 vrouwen bestond); verzoekt het Agentschap dit aanzienlijke onevenwicht tussen mannen en vrouwen in de raad van bestuur te verbeteren; verzoekt de Commissie en de lidstaten bij het voordragen van kandidaten voor de raad van beheer van het Agentschap rekening te houden met het feit dat het genderevenwicht moet worden gewaarborgd;

21. merkt op dat het Agentschap op 1 augustus 2019 beleidsmaatregelen heeft vastgesteld ter bescherming van de persoonlijke waardigheid en ter voorkoming van intimidatie; uit zijn bezorgdheid over de vijf gevallen van intimidatie die het Agentschap in 2019 heeft gemeld en merkt op dat klokkenluiders meer recent nog meer beschuldigingen van intimidatie hebben gemeld; verzoekt de raad van bestuur te beoordelen of het beleid van het Agentschap ter bescherming van de waardigheid van personen en ter voorkoming van intimidatie correct en doeltreffend ten uitvoer wordt gelegd;

22. uit zijn bezorgdheid over berichten van onderzoeksjournalisten betreffende de houding van hoge ambtenaren tegenover lager geplaatste personeelsleden; is met name bezorgd over meldingen van beledigend en respectloos gedrag ten aanzien van personeel, alsook over de berichten dat de controlemechanismen bij het Agentschap naar verluidt minder doeltreffend worden; merkt op dat het Agentschap geen officiële klachten over deze acties had gemeld; merkt op dat de werkgroep voor toezicht op Frontex, in overeenstemming met haar mandaat, toezicht zal houden op het interne beheer van het Agentschap, met inbegrip van de procedures voor het melden en afhandelen van klachten; moedigt het Agentschap aan samen te werken met de werkgroep voor toezicht op Frontex om mogelijke punten van zorg in dit verband op te helderen en gevolg te geven aan toekomstige aanbevelingen ter zake met betrekking tot de werking van het Agentschap;

23. maakt uit het verslag van de Rekenkamer op dat het Agentschap in 2019 nieuwe personeelsleden is blijven aanwerven in overeenstemming met zijn verruimde mandaat, met een instroom van 218 nieuwe personeelsleden in dat jaar; merkt op dat de aanwervingsprocedure weliswaar als geslaagd wordt beschouwd, maar dat het Agentschap de richtsnoeren die het aan leden van selectiecomités verstrekt, moet verbeteren en de financiële rechten van kandidaten met betrekking tot de salarisbetalingen nauwkeuriger moet verifiëren; maakt uit het antwoord van het Agentschap op dat het Agentschap opleidingen organiseert voor de leden van de selectiecomités om ervoor te zorgen dat zij over de nodige kennis beschikken om hun rol te vervullen, met inachtneming van de discretionaire bevoegdheid en onafhankelijkheid die alle selectiecomités kenmerken; bovendien zijn de vastgestelde rechten en aanspraken voor personeelsleden op 6 februari 2020 meegedeeld, nadat de betaalstaat was bekendgemaakt en ten uitvoer gelegd; wijst erop dat de salarissen van nieuwkomers worden gecontroleerd aan de hand van de besluiten en dat, indien er afwijkingen worden ontdekt, de nieuwkomers daarvan voor de twaalfde van die maand op de hoogte worden gebracht; neemt met bezorgdheid kennis van de recente berichten in de media waaruit blijkt dat het Agentschap de kandidaten niet naar behoren heeft ingelicht over de stand van de aanwervingsprocedures; verzoekt het Agentschap zijn communicatie hierover te verbeteren;

24. wijst erop dat 2019 het vierde jaar was van het vijfjarige groeiplan dat werd vastgesteld in Verordening (EU) 2016/1624 ([5]), op grond waarvan de begrotings- en personele middelen van het Agentschap aanzienlijk werden verhoogd; merkt op dat het Agentschap is begonnen met de overschakeling op een papierloos, op de cloud gebaseerd elektronisch aanwervingssysteem, dat naar verwachting in de zomer van 2020 operationeel moest zijn; wijst er voorts op dat het Agentschap problemen ondervindt bij het aantrekken van geschikte externe kandidaten en het bereiken van een juist geografisch evenwicht, voornamelijk als gevolg van de lage aanpassingscoëfficiënt; onderstreept dat de aanpassingscoëfficiënten aanzienlijk verschillen van lidstaat tot lidstaat, wat ernstige gevolgen heeft voor het vermogen van agentschappen in lidstaten met lagere aanpassingscoëfficiënten om personeel en deskundigheid aan te trekken en te behouden; wijst erop dat agentschappen die gevestigd zijn in landen met een lage aanpassingscoëfficiënt van de Commissie extra ondersteuning moeten krijgen voor het nemen van bijkomende maatregelen waardoor zij aantrekkelijker worden voor huidige en toekomstige personeelsleden; verzoekt de Commissie om de gevolgen en de haalbaarheid van de toepassing van aanpassingscoëfficiënten op de salarissen op basis van een regionale in plaats van een nationale beoordeling te evalueren; benadrukt dat de hoofdkantoren van de agentschappen in lidstaten met lagere aanpassingscoëfficiënten zich gewoonlijk in de hoofdstad bevinden, waar de kosten van levensonderhoud aanzienlijk hoger zijn dan in andere delen van het land;

25. is ernstig bezorgd over het feit dat het uitvoerend management van het Agentschap al in maart 2019 op de hoogte was van de veranderingen die in december 2019 van kracht zijn geworden met betrekking tot de rol en de bevoegdheden van de grondrechtenfunctionaris en de toezichthouders voor de grondrechten, maar dat het uitvoerend management van het Agentschap niet de nodige maatregelen heeft genomen om het Agentschap aan deze veranderingen aan te passen, wat heeft geleid tot herhaalde vertragingen bij de tenuitvoerlegging van de bepalingen inzake de eerbiediging van de grondrechten binnen het Agentschap; betreurt ten zeerste de manier waarop de uitvoerend directeur heeft besloten de raad van bestuur te omzeilen tijdens de procedure voor de vervanging van de grondrechtenfunctionaris eind 2019; stelt met bezorgdheid vast dat de procedure was gestart vlak voordat de grondrechtenfunctionaris terugkeerde na een langdurige ziekte, en dat de functionaris daarvan op zeer korte termijn

([5]) Verordening (EU) 2016/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2016 betreffende de Europese grens- en kustwacht, tot wijziging van Verordening (EU) 2016/399 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 863/2007 van het Europees Parlement en de Raad, Verordening (EG) nr. 2007/2004 van de Raad en Besluit 2005/267/EG van de Raad (PB L 251 van 16.9.2016, blz. 1).

op de hoogte werd gebracht; benadrukt dat het Agentschap de publicatie van de vacature voor de functie van grondrechtenfunctionaris moest opschorten omdat de desbetreffende wetgeving niet was nageleefd; wijst erop dat de Commissie deze situatie heeft aangeduid als overduidelijk onwettig; neemt kennis van het feit dat de functie van grondrechtenfunctionaris momenteel ad interim wordt bekleed door een voormalig lid van het kabinet van de uitvoerend directeur; is ernstig bezorgd over berichten in de media dat de uitvoerend directeur herhaaldelijk verslagen en adviezen van de grondrechtenfunctionaris over de activiteiten van het Agentschap in verschillende lidstaten heeft genegeerd; benadrukt dat het Agentschap tot februari 2021 niemand had aangeworven voor de functie van toezichthouder voor de grondrechten; is zeer bezorgd over de opmerkingen van de Commissie over de terughoudendheid van het Agentschap om de richtsnoeren van de Commissie ten aanzien van aanwerving toe te passen, met inbegrip van de aanwerving van de grondrechtenfunctionaris en de toezichthouders voor de grondrechten, waardoor dit proces verder wordt belemmeren en vertraagd; dringt er bij het Agentschap op aan alle verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) 2019/1896 volledig na te komen en aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang;

26. erkent dat de grondrechtenfunctionaris tijdens de vergadering van de raad van bestuur in maart is gekozen, en op 1 juni 2021 in functie zal treden; merkt op dat in april 2021 15 kandidaten voor de functie van toezichthouder voor de grondrechten het aanbod van het Agentschap hadden aanvaard, waarvan er 10 als AST 4 zullen worden aangenomen en 5 als AD 7, met als verwachte startdatum medio juni en begin juli 2021;

27. merkt op dat de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) 2019/1896 heeft geleid tot wijzigingen in de organisatiestructuur van het Agentschap; merkt op dat de portefeuille van de drie plaatsvervangende uitvoerende directeurs moest worden gedefinieerd en beoordeeld; merkt op dat de raad van bestuur in december 2020 zijn goedkeuring heeft gehecht aan een gewijzigde organisatiestructuur van het Agentschap; benadrukt dat de drie plaatsvervangende uitvoerende directeurs duidelijk afgebakende bevoegdheden en verantwoordelijkheden moeten hebben om de transparantie en het vermogen om op te treden te vergroten;

28. moedigt het Agentschap ertoe aan verder te werken aan een kader voor personeelsbeleid voor de lange termijn dat gericht is op het evenwicht tussen werk en privéleven, levenslange begeleiding en loopbaanontwikkeling, genderevenwicht, telewerk, geografisch evenwicht en de aanwerving en integratie van mensen met een beperking;

Overheidsopdrachten

29. merkt op dat het Agentschap via zijn inspectie- en controlebureau deelneemt aan het netwerk voor prestatieontwikkeling van het netwerk van EU-agentschappen; merkt op dat het Agentschap ook deelneemt aan het netwerk van aanbestedingsambtenaren van de EU-agentschappen van de Europese Unie, dat de interinstitutionele aanbestedingen beoordeelt met het oog op de behoeften en de financiële middelen;

30. neemt kennis van de aankoop door het Agentschap van op afstand bestuurde luchtvaartuigen voor middelgrote hoogte en lange vliegduur voor maritieme bewaking, binnen een kaderovereenkomst met een totaalbedrag van maximaal 50 miljoen EUR en een maximale totale looptijd van vier jaar voor elk van de respectieve contractanten in 2020; herinnert eraan dat zowel het redden van migranten in nood aan de buitengrenzen als het aankopen van technische uitrusting om de buitengrenzen te beheren cruciale onderdelen van de missie van het Agentschap zijn, en moedigt het Agentschap aan om de toepasselijke aanbestedingsregels te blijven volgen bij de aankoop van technische uitrusting;

Preventie van en omgang met belangenconflicten, ethiek en transparantie

31. wijst erop dat de bestaande maatregelen van het Agentschap op het gebied van transparantie, belangenconflicten en de bescherming van klokkenluiders tekortschieten; wijst erop dat het beleid inzake klokkenluiders op 18 juli 2019 is vastgesteld en op 1 augustus 2019 in werking is getreden; betreurt dat niet van alle leden van de raad van bestuur de cv's en belangenverklaringen op de website van het Agentschap zijn gepubliceerd; dringt er bij het Agentschap op aan om met het oog op meer transparantie de cv's en belangenverklaringen van alle leden van de raad van bestuur, de uitvoerend directeur en de adjunct-uitvoerend directeur te publiceren en bij de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de in dat verband genomen maatregelen;

32. benadrukt de toegenomen activiteiten van het Agentschap op het gebied van nieuwe soorten aanbestedingen en inschrijvingen voor diensten, uitrusting, uitbestede projecten en studies om te voldoen aan de bepalingen van Verordening (EU) 2019/1896; herinnert eraan dat het akkoord tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie over het transparantieregister voor organisaties en als zelfstandige werkzame personen die betrokken zijn bij het maken en het uitvoeren van het EU-beleid ([6]) (het "Interinstitutioneel Akkoord van 2014") gebaseerd is op artikel 295 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; herinnert eraan dat het Interinstitutioneel Akkoord van 2014 bindend is voor het Parlement en de Commissie; herinnert eraan dat in paragraaf 35 van het Interinstitutioneel Akkoord van 2014 de Europese Raad en de Raad worden uitgenodigd zich bij het register aan te sluiten en andere EU-instellingen, -organen en -agentschappen worden aangemoedigd het door het akkoord

([6]) PB L 277 van 19.9.2014, blz. 11.

gecreëerde kader te gebruiken; merkt op dat het Agentschap het Gezamenlijk secretariaat nooit officieel in kennis heeft gesteld van een besluit om het transparantieregister te gebruiken; verzoekt het Agentschap een samenhangend en officieel register op te zetten om transparantie te waarborgen met betrekking tot zijn interactie met derde belanghebbenden, zoals bepaald in artikel 118 van Verordening (EU) 2019/1896; verwelkomt het feit dat het Agentschap momenteel een eigen transparantieregister ontwikkelt om onduidelijkheden met betrekking tot zijn interactie met derde belanghebbenden in verband met aanbestedingen en inschrijvingen voor diensten, apparatuur of uitbestede projecten en studies te vermijden; verzoekt de Commissie het Agentschap bij te staan bij het vaststellen van een passend kader voor het register, dat juridische duidelijkheid moet verschaffen met betrekking tot transparantieregels, rekening houdend met de speciale vereisten op het gebied van vertrouwelijkheid en veiligheid die voortvloeien uit de aard van de activiteiten van het Agentschap;

33. verneemt met ernstige bezorgdheid dat volgens journalistieke onderzoeken op basis van documenten die door het Agentschap beschikbaar zijn gesteld in het kader van de wetgeving inzake de vrijheid van informatie, het Agentschap tussen 2018 en 2019 verschillende vergaderingen heeft gehouden met vertegenwoordigers van bedrijfstakken die relevant zijn voor zijn werkterrein, waarvan 70 % vergaderingen waren met vertegenwoordigers van bedrijven die niet in het transparantieregister van de Unie zijn opgenomen; merkt op dat het Agentschap in 2019 vergaderingen heeft gehouden met meerdere ondernemingen actief op het gebied van militaire technologie, surveillance en biometrics tijdens zijn zogenaamde "Industry Days", waar ook ondernemingen aan deelnamen die niet in het transparantieregister van de Unie zijn geregistreerd; betreurt het feit dat het Agentschap het Parlement niet de juiste informatie heeft verstrekt over de vergaderingen met lobbyisten in 2019; verzoekt het Agentschap zijn transparantiebeleid aan te passen om te waarborgen dat informatie over vergaderingen met vertegenwoordigers van de betrokken bedrijfstakken systematisch wordt gepubliceerd, met vermelding van de omvang, de duur en het onderwerp van de vergaderingen, en dat er geen vergaderingen worden gehouden met bedrijven die niet in het transparantieregister van de Unie zijn geregistreerd; verzoekt het Bureau om uiterlijk in juni 2021 aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de vooruitgang die op dit terrein is geboekt;

34. benadrukt dat het huidige ethische kader dat van toepassing is op de instellingen, organen en instanties van de Unie aanzienlijke tekortkomingen vertoont, die te wijten zijn aan de fragmentatie ervan en het gebrek aan coördinatie tussen geldende bepalingen; beklemtoont dat die problemen moeten worden aangepakt door het opzetten van een gemeenschappelijk ethisch kader waarmee de toepassing van strenge ethische normen voor alle instellingen, organen en instanties van de Unie wordt gegarandeerd;

35. onderstreept dat bepaalde functionarissen verklaringen inzake afwezigheid van belangenconflicten invullen en zelf beoordelen of zij de ethische normen naleven; benadrukt echter dat eigen verklaringen en zelfbeoordelingen niet volstaan, en dat bijgevolg nader onderzoek nodig is;

Interne controle

36. stelt vast dat de Inspectie- en Controledienst van het Agentschap, overeenkomstig het plan 2019-2020 voor controles achteraf van de afgewikkelde subsidies, inspecties heeft verricht in 8 lidstaten en 10 instellingen;

37. merkt op dat de dienst Interne Audit (IAS) van de Commissie in 2019 een audit heeft verricht van IT-governance en projectbeheer, die heeft geleid tot twee "zeer belangrijke" en twee "belangrijke" aanbevelingen die door het Agentschap zijn aanvaard, en dat een actieplan voor de uitvoering van die aanbevelingen is vastgesteld en aan de IAS is voorgelegd;

38. neemt er nota van dat per 5 februari 2020 vijf aanbevelingen de status "gereed voor toetsing" hebben en dat daarover nog een definitief besluit van de IAS moet worden genomen, en dat elf aanbevelingen de status "in behandeling" hebben en nog moeten worden uitgevoerd;

39. betreurt met betrekking tot de follow-up nota van de opmerking van de Rekenkamer van het voorgaande jaar dat het Agentschap geen beleid heeft inzake gevoelige posten in het kader waarvan gevoelige functies zouden worden vastgesteld, actueel zouden worden gehouden en passende maatregelen zouden worden vastgesteld om de risico's van gevestigde belangen te beperken; maakt uit het antwoord van het Agentschap op dat een ontwerpbeleid in 2019 is afgerond, maar met het oog op een mogelijke herbeoordeling is opgeschort en dat de goedkeuring ervan in het derde kwartaal van 2020 moest worden overwogen; dringt er bij het Agentschap op aan om het beleid vast te stellen en ten uitvoer te leggen, in overeenstemming met de internecontrolenormen van het Agentschap; verzoekt het Agentschap om uiterlijk in juni 2021 aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de vooruitgang die op dit terrein is geboekt;

40. roept het Agentschap op om zo snel mogelijk corrigerende maatregelen te nemen met betrekking tot alle openstaande opmerkingen van de Rekenkamer, met inbegrip van de vaststelling en uitvoering van beleid inzake gevoelige posten in overeenstemming met de eigen internecontrolenormen, om het risico op dubbele financiering uit het door de Commissie beheerde Fonds voor interne veiligheid en uit de middelen van het Agentschap aan te pakken en om iets te doen aan het niveau van de overdrachten, dat hoog blijft;

41. herhaalt zijn verzoek aan het Agentschap om ervoor te zorgen dat al zijn activiteiten in volledige transparantie en met volledige inachtneming van de grondrechten worden uitgevoerd; benadrukt dat het versterkte mandaat van het Agentschap gepaard moet gaan met versterking van de mechanismen die de volledige eerbiediging van de grondrechten moeten waarborgen; merkt op dat rechtshandhaving steunt op het vertrouwen van het publiek en transparantie vereist; benadrukt voorts dat de uitoefening van bevoegdheden gepaard moet gaan met een hoge mate van verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid; herinnert alle betrokken partijen eraan dat zij hun bevoegdheden wederzijds dienen te eerbiedigen en constructieve samenwerking aan moeten gaan om de uitdagingen in verband met de snelle uitbreiding van het Agentschap het hoofd te bieden en de missie en strategische doelstellingen van het Agentschap verder te verwezenlijken;

Overige opmerkingen

42. wijst er met het oog op de opmerkingen van de kwijtingsautoriteit in verband met de bouw van het nieuwe hoofdkantoor en de oprichting van een Europese school in Warschau op dat de Poolse autoriteiten in 2019 een geschikt stuk grond hebben toegewezen aan het Agentschap en dat gepland wordt om tegen eind 2024 speciaal ontworpen kantoorruimte te bouwen voor het hoofdkantoor van het Agentschap, en dat de accreditatie van de Europese school in 2020 gaande was en de school heeft aangekondigd gereed te zijn om met ingang van het schooljaar 2020/2021 gedeeltelijk operationeel te worden;

43. verzoekt het Agentschap de samenwerking en de uitwisseling van goede praktijken met andere organen en instanties van de Unie verder uit te bouwen teneinde de efficiëntie op het vlak van personeelsbeleid, gebouwenbeheer, IT-diensten en veiligheid te vergroten;

44. merkt op dat alle vier hangende rechtszaken eind 2019 zijn afgerond en dat in alle gevallen het Agentschap in het gelijk is gesteld; is ernstig bezorgd over het feit dat het Agentschap in zaak T 31/18 van het Gerecht met betrekking tot verzoeken om toegang tot documenten heeft gevraagd een bedrag van 23 700 EUR aan juridische kosten terug te vorderen van twee personen; stelt vast dat de Rekenkamer dit bedrag heeft verlaagd tot 10 520 EUR; benadrukt dat het in rekening brengen van buitensporig hoge juridische kosten aan het maatschappelijk middenveld een remmend effect heeft op de toegang van het maatschappelijk middenveld tot de rechter als het gaat om toegang tot documenten, een grondrecht dat is vastgelegd in artikel 42 van het Handvest en hun recht op een doeltreffende voorziening in rechte uit hoofde van artikel 47 van het Handvest ondermijnt; verzoekt het Agentschap zijn verzoek tot terugvordering van de kosten in deze zaak in te trekken en in de toekomst niet te vragen om terugvordering van de kosten van externe advocaten in rechtszaken met betrekking tot verzoeken om toegang tot informatie;

45. wijst erop dat er herhaaldelijk beschuldigingen zijn geuit aan het adres van het Agentschap inzake medeplichtigheid bij schendingen van de grondrechten door de Griekse autoriteiten, met name betrokkenheid bij uitzettingen van migranten; herinnert eraan dat het Agentschap gemachtigd is om toezicht op de grenzen te houden, maar er daarbij op moet toezien dat de grenscontroles in overeenstemming zijn met de grondrechten, het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2016/399 ([7]) en Verordening (EU) 2019/1896, waarin in artikel 46 de uitvoerend directeur wordt verplicht activiteiten te schorsen, te beëindigen of niet aan te vangen indien er sprake is van schendingen van de grondrechten; neemt kennis van de oprichting van de werkgroep inzake grondrechten en juridische operationele aspecten in de Egeïsche Zee (WG FRaLO); wijst erop dat deze werkgroep 13 relevante incidenten heeft geïdentificeerd die later zijn onderzocht, waarvan er 8 zijn opgehelderd volgens het eindverslag ([8]) van de werkgroep van de raad van bestuur van Frontex, en 5 nog in behandeling zijn; benadrukt dat de door de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Parlement opgerichte werkgroep voor toezicht op Frontex moet worden betrokken om volledige duidelijkheid over de incidenten te creëren; verzoekt het Agentschap het Parlement regelmatig te informeren over de werkzaamheden van het Agentschap aan de buitengrenzen; is erover verheugd dat het Agentschap een routekaart heeft aangenomen om de aanbevelingen van de WG FRaLO toe te passen en om met een duidelijk tijdschema en zeer specifieke doelstellingen een antwoord te bieden op de beschuldigingen ([9]);

([7]) Verordening (EU) 2016/399 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende een Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscode) (PB L 77 van 23.3.2016, blz. 1).

([8]) "Fundamental Rights and Legal Operational Aspects of Operations in the Aegean Sea", Eindverslag van de werkgroep van de raad van bestuur van Frontex, 1 maart 2021 (https://frontex.europa.eu/assets/Key_Documents/MB_Documents/Agenda_Point_WG_FRaLO_final_report.pdf).

([9]) Persbericht van Frontex van 5 maart 2021, "Roadmap addressing the recommendations of the preliminary report of the Management Board Working Group on Fundamental Rights and Legal and Operational Aspects of Operations", https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/roadmap-addressing-recommendations-of-management-board-working-group-lBZxAh

46. verwelkomt het besluit van het Agentschap om zijn activiteiten aan de Hongaarse grens op te schorten, naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van 17 december 2020 in zaak C-808/18 ([10]); merkt echter op dat de beschuldigingen van het op grote schaal illegaal terugsturen van migranten door de Hongaarse autoriteiten reeds goed gedocumenteerd zijn door het Hongaarse Helsinki-comité van de ngo; betreurt daarom het trage tempo van de maatregelen van het Agentschap;

47. neemt kennis van het door OLAF ingestelde onderzoek naar het Agentschap; neemt kennis van het feit dat de werkgroep voor toezicht op Frontex toezicht zal houden op alle aspecten van het functioneren van het Agentschap; verzoekt het Agentschap de leden van het Europees Parlement onmiddellijk op passende en juridisch juiste wijze te informeren over de resultaten van het OLAF-onderzoek, met inachtneming van het vertrouwelijke karakter van de informatie en de regels inzake gegevensbescherming;

48. is verontrust over de reactie van de Commissie op beschuldigingen van schendingen van de grondrechten door het Agentschap; uit zijn onbehagen over het klaarblijkelijke gebrek aan constructieve en doeltreffende communicatie en samenwerking tussen de Commissie en het Agentschap; dringt er bij de Commissie en het Agentschap op aan hun communicatie en samenwerking zo snel mogelijk te verbeteren; verzoekt de Commissie juridische richtsnoeren te verstrekken om te zorgen voor passende, rechtmatige en tijdige procedures voor kritieke situaties aan de buitengrenzen (zeegrenzen), gezien de complexe geopolitieke uitdagingen die zich deze operaties voordoen;

49. constateert dat het Agentschap niet alleen aanzienlijk in omvang is toegenomen, zowel wat begroting als personeel betreft, maar ook fundamenteel van aard is veranderd, hetgeen het best wordt gekarakteriseerd door het feit dat categorie 1 van het permanente korps wapens en uniformen mag dragen; merkt op dat deze unieke kenmerken het Agentschap onderscheiden van alle andere organen, bureaus en agentschappen van de Unie; verzoekt de Commissie en de lidstaten daarom in overleg met de geassocieerde Schengenlanden een deugdelijk rechtskader vast te stellen dat duidelijke richtsnoeren biedt voor alle aspecten van die specifieke en unieke activiteiten van het Agentschap;

50. wijst erop dat de Europese Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek heeft ingesteld naar het klachtenmechanisme van het Agentschap voor degenen die van mening zijn dat hun grondrechten zijn geschonden tijdens een operatie van het Agentschap; verzoekt het Agentschap volledig mee te werken aan dat onderzoek en verslag uit te brengen over de wijze waarop het de aanbevelingen van de Europese Ombudsman zal uitvoeren;

51. wijst erop dat er een grondige aanpak nodig is om de websites van de instellingen, organen en instanties van de Unie toegankelijk te maken voor alle personen met een handicap, overeenkomstig Richtlijn (EU) 2016/2102 ([11]), met inbegrip van de gebruikmaking van nationale gebarentalen; stelt voor om organisaties die personen met een handicap vertegenwoordigen daarbij te betrekken;

52. verwijst voor andere opmerkingen van horizontale aard bij het kwijtingsbesluit naar zijn resolutie van 29 april 2021 ([12]) over het functioneren en het financiële beheer van en de controle op de agentschappen.

53. benadrukt dat de punten van zorg die in 2019 met betrekking tot het management van het Agentschap aan het licht zijn gekomen, geenszins aanleiding geven tot twijfel over het bestaan, de legitimiteit of het mandaat van het Agentschap; blijft het Agentschap beschouwen als een essentieel instrument voor het beheer van de buitengrenzen van de Unie, dat de taak heeft de goede werking van de Schengenzone en het vrij verkeer binnen de Unie te waarborgen; verwacht dat het Agentschap de aanbevelingen van de WG FRaLO volledig zal toepassen en aan de kwijtingsautoriteit concrete maatregelen en een duidelijk tijdschema zal voorstellen om de vastgestelde problemen aan te pakken; is van oordeel dat deze stappen een noodzakelijke voorwaarde zijn om het Agentschap kwijting te verlenen;

([10]) Arrest van het Hof van Justitie van 20 december 2020, Commissie/Hongarije, C-808/18, ECLI:EU:C:2020:1029.

([11]) Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties (PB L 327 van 2.12.2016, blz. 1).

([12]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0215.